

ساس تختخواب

و

روشهای پینکری و کنترل آن در اماکن مسکونی

گرد آورندگان:

اسماعیل عزیزآده

دانشجوی کارشناسی ارشد حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

دکتر منا شریفی فرد و دکتر الهام جهانی فرد

اعضای هیات علمی گروه حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

سرشناسه	: علیرزاده، اسماعیل، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: ساس تختخواب و روشهای پیشگیری و کنترل آن در اماکن مسکونی/گردآورندگان اسماعیل علیرزاده، مونا شریفی‌فرد، الهام جهانی‌فرد.
مشخصات نشر	: تهران : انتشارات خسروی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۸۲ ص:، مصور (رنگی)، جدول، نمودار.
شابک	: 978-600-209-210-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: ساس تختخواب
موضوع	: Bedbugs
موضوع	: حشره‌های ناقل بیماری - مبارزه
موضوع	: Insects as carriers of disease - Control
شماره، افزوده	: شریفی‌فرد، مونا، ۱۳۵۷ -
شماره، افزوده	: جهانی‌فرد، الهام، ۱۳۵۶ -
بندی کتب	: ۱۳۹۵ س۲/۴۸۵۳۲/۴۵۳۲
رده بندی	: ۵۹۵/۷۵۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۴۵۲۱۲

این کتاب به موجب قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان می باشد؛ هر گونه تکثیر، کپی و بازنویس از این کتاب به هر شکلی و در هر رسانه ای اعم از کتاب، نرم افزار، لوح فشرده، صوت و جزوه درسی بدون اجازه کتبی از ناشرین، مجاز و قابل پیگرد قانونی است.

عنوان	: ساس تختخواب و روشهای پیشگیری و کنترل آن در اماکن مسکونی
ناشر	: انتشارات خسروی
تألیف	: اسماعیل علیرزاده، دکتر مونا شریفی‌فرد، دکتر الهام جهانی‌فرد
قطع	: وزیری
چاپ	: مهرآفرین
نوبت چاپ	: اول / ۱۳۹۵
صفافی	: پعشت
نیواز	: ۱۰۰۰ نسخه
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۹-۲۱۰-۶
قیمت	: ۷۵۰۰ تومان

آدرس انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و قدس، کوچه اسکو، ساختمان شماره ۹ طبقه همکف واحد ۵

تلفن: ۶۶۴۹۰۷۱۹

فصل اول : کلیات در مورد ساس تختخواب

- ۱-۱- مقدمه ۳
- ۲-۱- ریشه ساس تختخواب در لغت نامه دهخدا ۴
- ۳-۱- تاریخ ۵
- ۴-۱- جایگاه ساس تختخواب در بقیه بندی جانوری ۶
- ۵-۱- گونه‌های مختلف ساس‌های خانواده سیمیسیده ۷
- ۶-۱- شکل شناسی ساس تختخواب ۸
- ۱-۶-۱- تخم ساس تختخواب ۸
- ۲-۶-۱- مراحل مختلف پورگی ساس تختخواب ۸
- ۳-۶-۱- حشرات بالغ ساس تختخواب ۹
- ۴-۶-۱- تفاوت نر و ماده ۱۱
- ۷-۱- زیست شناسی ساس تختخواب ۱۲
- ۸-۱- سیکل زندگی در ساس تختخواب ۱۲
- ۹-۱- کلید شناسایی ساس‌های خانواده سیمیسیده ۱۳
- ۱۰-۱- کلید تصویری شناسایی ساس‌های خانواده سیمیسیده ۱۴
- ۱۰-۱- تفاوت شکل شناسی بین ساس معمولی تختخواب و ساس گرمسیری تختخواب ۱۶
- ۱۱-۱- رفتار و عادات خونخواری ساس تختخواب ۱۷
- ۱-۱۱-۱- عوامل میزبانی در جذب ساس تختخواب ۱۸
- ۲-۱۱-۱- جفتگیری در ساس تختخواب ۱۸
- ۳-۱۱-۱- طول عمر ساس تختخواب ۱۹

- ۱۲-۱- توزیع و انتشار ساس تختخواب در ایران و جهان ۲۰
- ۱۲-۱-۱. جگونگی انتقال ساس تختخواب ۲۰
- ۱۳-۱- دلایل طغیان و افزایش آلودگی به ساس تختخواب ۲۱
- ۱۴-۱- دلایل مهم در اثبات غیر ناقل بودن ساس تختخواب ۲۱
- ۱۵-۱- اهمیت مسکن و تاثیرات ساس تختخواب بر سلامتی انسان ۲۳
- ۱۶-۱- معضلات ناشی از ساس تختخواب در اماکن مسکونی انسانی ۲۳
- ۱۷-۱- علائم ناشی از گزش ساس تختخواب بر روی بدن انسان ۲۳
- ۱۸-۱- درمان محل گزیدگی ساس تختخواب ۲۴
- ۱۹-۱- روند تخم گذاری ساس معمولی تختخواب ۲۵
- منابع استفاده شده فصل اول ۲۷

فصل دوم : روشهای پیشگیری از آلودگی به ساس تختخواب

- ۱-۲- مقدمه ۲۳
- ۲-۲- ساس تختخواب از کجا می آید؟ ۲۴
- ۳-۲- بهترین روش جلوگیری از آلودگی به ساس تختخواب ۲۴
- ۴-۲- وظایف مراکز بهداشتی و مراکز کنترل آفات شهری ۲۴
- ۵-۲- در چه مکان هایی احتمال وجود ساس تختخواب وجود دارد ۲۵
- ۶-۲- رابطه ساس تختخواب با وضعیت زندگی ۲۶
- ۷-۲- راههای پیشگیری از آلودگی به ساس تختخواب ۳۶

۱-۷-۲. راههای پیشگیری از آلودگی به ساس تختخواب در داخل منازل	۳۶
۲-۷-۲. راههای پیشگیری از آلودگی به ساس تختخواب در سفر	۳۷
۳-۷-۲. اقدامات حفاظت شخصی در حین مسافرت	۴۰
۴-۷-۲. راههای پیشگیری جهت جلوگیری از آلودگی به ساس تختخواب هنگام خرید وسایل و لوازم	۴۰
۵-۷-۲. وظایف مالکین و مدیران ساختمانها در قبال جلوگیری از آلودگی	۴۱
۶-۷-۲. اقدامات ضروری جهت جلوگیری از پخش و گسترش مجدد ساس تختخواب	۴۱
منابع استفاده شده فصل دوم	۴۳

فصل سوم: روشهای کنترل و مبارزه با ساس تختخواب

۱-۳-۱. مقدمه	۴۹
۲-۳-۱. راههای ورود ساس تختخواب به اماکن انسانی	۵۰
۳-۳-۱. اولین قدم برای کنترل ساس تختخواب	۵۰
۴-۳-۱. چه موقع باید ساس تختخواب کنترل شود	۵۰
۵-۳-۱. محل فعالیت ساس تختخواب در اماکن انسانی	۵۱
۱-۵-۳. محل پناه گرفتن ساس تختخواب در اتاق خواب	۵۲
۲-۵-۳. علائم و نشانههای آلودگی به ساس تختخواب در اماکن انسانی	۵۳
۶-۳-۱. انواع روشهای مدیریتی کنترل ساس تختخواب	۵۴
۱-۶-۳. روش کنترل مکانیکی (فیزیکی)	۵۴
۱-۱-۶-۳. مراحل کنترل مکانیکی ساس تختخواب	۵۴

- ۱-۱-۱-۶-۳ مرحله اول: کنار گذاشتن کلیه وسایل آلوده از محل فعالیت ساس تختخواب ۵۵
- ۲-۱-۱-۶-۳ مرحله دوم: عملیات شستشوی ۵۵
- ۳-۱-۱-۶-۳ مرحله سوم: قرار دادن وسایل در داخل کیسه‌های خالی از هوا ۵۶
- ۴-۱-۱-۶-۳ مرحله چهارم: استفاده از جارو برقی ۵۷
- ۵-۱-۱-۶-۳ مرحله پنجم: استفاده از بخار شوی ۵۸
- ۶-۱-۱-۶-۳ مرحله ششم: استفاده از دستمال مرطوب ۵۹
- ۷-۱-۱-۶-۳ مرحله هفتم: استفاده از سیستم های تولید کننده گرما ۵۹
- ۸-۱-۱-۶-۳ مرحله هشتم: استفاده از سیستم های سرما زا ۶۰
- ۹-۱-۱-۶-۳ مرحله نهم: بهسازی محیط ۶۰
- ۱۰-۱-۱-۶-۳ نکته مهم در کنترل مکانیکی ۶۱
- ۲-۶-۳ کنترل شیمیایی ۶۱
- ۱-۲-۶-۳ اولین قدم در کنترل شیمیایی ۶۱
- ۲-۲-۶-۳ سموم مجاز جهت کنترل شیمیایی ۶۲
- ۳-۲-۶-۳ نکات مهم هنگام سم پاشی ۶۲
- ۴-۲-۶-۳ روش‌های کنترل شیمیایی ۶۳
- ۱-۴-۲-۶-۳ کنترل شیمیایی توسط سم پاش دستی (امشی) ۶۳
- ۲-۴-۲-۶-۳ کنترل شیمیایی توسط سم پاش پستی ۶۳
- ۳-۴-۲-۶-۳ کنترل شیمیایی توسط مه پاش ۶۴

منابع استفاده شده فصل سوم	۶۵
پمفلت	۶۹

فهرست اشکال:

شکل شماره ۱ - تمام ساس تختخواب	۸
شکل شماره ۲ - پو، پای سن اول تا پنجم در ساس تختخواب	۹
شکل شماره ۳ - تفاوت از زه ساس تختخواب بالغ با یک هسته سیب	۹
شکل شماره ۴ - حشره بالغ ساس تختخواب	۱۰
شکل شماره ۵ - تفاوت حشرات نر و ماده	۱۱
شکل شماره ۶ - اندام جفت گیری در ساس تختخواب	۱۱
شکل شماره ۷ - سیکل زندگی در ساس تختخواب	۱۲
شکل شماره ۸ - (الف) ساس معمولی تختخواب، (ب) ساس گرمسیری تختخواب	۱۶
شکل شماره ۹ - جفتگیری در ساس تختخواب	۱۹
شکل شماره ۱۰ - علائم ناشی از گزش ساس تختخواب بر روی دست انسان	۲۴
شکل شماره ۱۱ - روند تخم گذاری ساس تختخواب	۲۵
شکل شماره ۱۲ - قرار دادن وسایل در داخل محفظه ها و یا کیسه های خالی از هوا	۳۸
شکل شماره ۱۳ - قرار دادن لباس ها در داخل محفظه ها و یا کیسه های خالی از هوا	۳۸
شکل شماره ۱۴ - نحوه ی قرار دادن وسایل در عقب وسیله نقلیه	۳۹
شکل شماره ۱۵ - کیسه های زباله و یا بسته بندی های کاغذی دارای پرچسب	۴۱

- شکل شماره ۱۶ - محل پناه گرفتن ساس تختخواب در اتاق خواب ۵۲
- شکل شماره ۱۷ - پوستک‌های ساس، لکه‌های قرمز، و قهوه‌ای رنگ و یا سیاه ۴۳
- شکل شماره ۱۸ - عملیات شستشوی ۵۶
- شکل شماره ۱۹ - قرار دادن وسایل در داخل کیسه‌های خالی از هوا ۵۶
- شکل شماره ۲۰ - نحوه استفاده از جارو برقی ۵۷
- شکل شماره ۲۱ - نحوه استفاده از جارو شوی ۵۸
- شکل شماره ۲۲ - نحوه استفاده از دستمال مرطوب ۵۹
- شکل شماره ۲۳ - پر کردن و یا سرنگ زدن ررها و شکاف‌های دیوار محیط آلوده ۶۰
- شکل شماره ۲۴ - سم پاش پستی بدون موتور ۶۳
- شکل شماره ۲۵ - مه پاش ایستاده بزرگ ۶۴
- شکل شماره ۲۶ - مه پاش کوچک دستی ۶۴

الهی ادای شکر تو را هیچ زبان نیست، و دریای لطف تو را هیچ کراں نیست، و سر حقیقت تو بر هیچکس عیان نیست، الهی پناهمان باش که جز تو هیچکس پناهمان نیست، دستگیرمان باش که جز تو هیچکس دستگیرمان نیست. بر خود لازم دانستیم که با گردآوری این کتاب اطلاعاتی در خصوص راهکارهای مدیریت تلفیقی آلودگی به این آفت در اماکن مسکونی را بصورت یکجا در اختیار عموم مردم جامعه، شرکتهای سمپاشی و مبارزه با ناقلین و حشره شناسان قرار دهیم. ساس تختخواب حشره‌ای خونخوار می‌باشد که با خونخواری از انسان موجب آزار و اذیت، خارش، التهابات پوستی و در ادامه باعث مشکلات عیدهای در محل زندگی انسان می‌شود. روش‌های زیادی در زمینه کنترل این آفت، بهداشتی وجود دارد که از متداولترین این روش‌ها می‌توان به کنترل شیمیایی اشاره کرد، ولی با توجه به اینکه این آفت در محل زندگی انسان فعالیت می‌کند بکارگیری سموم شیمیایی می‌تواند برای سلامتی انسان خطرناک باشد. خصوصاً زمانی که سمپاشی توسط افراد غیر متخصص انجام گیرد. در این کتاب به توضیح راهکارهای مدیریت تلفیقی در پیشگیری و کنترل آلودگی به این آفت بهداشتی پرداخته شده است که همگی از کتاب‌ها، مقالات، متون و دستورالعمل‌های معتبر در زمینه کنترل این آفت بهداشتی گرفته شده است. این کتاب شامل سه فصل است که ترتیب در فصل اول به کلیاتی در مورد ساس تختخواب، در فصل دوم به روشهای پیشگیری از آلودگی به ساس تختخواب و در فصل سوم به روشهای کنترل و مبارزه با ساس تختخواب پرداختیم. علیرغم تلاش‌های فراوان انجام شده در گردآوری و تالیف مطالب این کتاب، قطعاً نیازمند دریافت نکته نظرات ارزشمند خواننده‌گان آن هستیم تا در صورت داشتن هرگونه ایرادی، تلاش در جهت رفع ایرادات در چاپ بعدی صورت گیرد. امیدواریم این مجموعه مورد استفاده عموم مردم جامعه، محققان، دانشجویان و فعالان بخش کنترل آفات بهداشتی بخصوص در زمینه کنترل این آفت دفع شود. در پایان از همه عزیزانی که در کلیه امور این کتاب به ما کمک کرده‌اند تشکر و قدردانی می‌کنیم.